

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Nds/2/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015201595
Dátum vydania rozhodnutia: 20.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015201595.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: ELOSA, s.r.o., so sídlom Ružová dolina 33, 821 09 Bratislava, IČO: 35 921 455, právne zastúpený: STEINIGER | law firm, s.r.o., so sídlom Jasovská 17, 851 07 Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 1160571/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1160761/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1160910/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1161045/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1161154/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1161989/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1162064/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1162252/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1162317/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1164854/2015 zo dňa 14.07.2015, č. 1177097/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177189/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177317/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177370/2015 zo dňa 16.7.2015, č. 1177395/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177424/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177550/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177599/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177625/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177650/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177673/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1177717/2015 zo dňa 16.07.2015, č. 1184778/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1184947/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1184986/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1185021/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1185065/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1185134/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1185228/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1185190/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1185273/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1185339/2015 zo dňa 17.07.2015, č. 1185380/2015 zo dňa 17.07.2015, konajúc o nesúhlase Krajského súdu v Žiline s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn.6S/229-261/2015 je d ô v o d n ý .

Na konanie a rozhodnutie vo veci je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 6S/229-261/2015-1052 zo dňa 26.10.2016, právoplatným dňa 08.12.2016, v súvislosti s účinnosťou nových procesných kódexov a s poukazom na § 491 ods. 1, § 10, § 13 ods. 1, § 18 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) postúpil vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Žiline vzhľadom na to, že vo veci napadnutých

rozhodnutí rozhodoval v prvom stupni - Daňový úrad Žilina.

2. Krajský súd v Žiline predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR, z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci, ktorý odôvodnil poukazom na ustanovenia § 9, § 31 § 97 SSP, § 246a ods. 1 OSP a § 4 ods. 1 zákona č. 333/2011 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva. Uviedol, že na príslušnosť sa vzťahuje zásada "perpetuatio fori", podľa ktorej sa skutkové okolnosti významné pre príslušnosť zisťujú z návrhu na začatie konania k momentu začatia konania, v praxi spravidla podľa dátumu podacej pečiatky a trvajú až do skončenia konania. Rovnaká zásada platila aj podľa OSP, za ktorého účinnosti bolo konanie začaté (dňa 28.09.2015). Z obsahu podaného návrhu je zrejmé, že žalovaný je tzv. iným orgánom s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky. Rozhodujúcim kritériom pre posúdenie miestnej príslušnosti podľa právnej úpravy účinnej v čase začatia konania bolo sídlo žalobcu, ktoré v čase začatia konania bolo a aj v súčasnosti je v Bratislave.

3. Podľa § 9 ods. 1 SSP, konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

4. Podľa § 11 ods. 1 OSP, konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

5. Podľa § 246a ods. 1 OSP, miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

6. Podľa § 18 ods. 2 SSP, ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému správne súdu.

7. Podľa § 18 ods. 3 SSP, ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správnym súdom tej istej inštancie, nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Rozhodnutím najvyššieho súdu sú nižšie správne súdy viazané.

8. Podľa § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o miestnej, vecnej alebo kauzálnej príslušnosti, po tom, ako sa oboznámil s prejednávajúcou vecou, dospel k záveru, že vec bola Krajskému súdu v Žiline postúpená nesprávne a na konanie a rozhodnutie je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

10. Najvyšší súd pri svojom rozhodovaní aplikoval ustanovenie § 491 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého teda postupoval podľa ustanovení nového procesného kódexu - Správneho súdneho poriadku. V prípade miestnej príslušnosti však z citovaného ustanovenia § 9 ods. 1 SSP vyplýva, že príslušnosť (či už miestna, vecná alebo kauzálna) sa skúma a určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

11. V prejednávanej veci bola žaloba podaná na Krajskom súde v Bratislave dňa 28.09.2015, t.j. predmetné konanie bolo začaté ešte v čase účinnosti OSP. Aj v prípade aplikácie ustanovenia § 491 ods. 1 SSP je nevyhnutné v prejednávanej veci posudzovať miestnu príslušnosť podľa ustanovení OSP, nakoľko aj v zmysle § 9 ods. 1 SSP sa príslušnosť posudzuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania. K týmto okolnostiam nesporne patrí aj skutočnosť, že v čase začatia konania bol platným a účinným procesným kódexom OSP, a teda najvyšší súd dospel k záveru, že miestnu príslušnosť je potrebné v prejednávanej veci posudzovať podľa ustanovení OSP.

12. Citované ustanovenie § 11 ods. 1 OSP zakotvuje zásadu perpetuatio fori, podľa ktorej je pre určenie

miestnej príslušnosti rozhodujúci stav v čase začatia konania a trvá až do skončenia sporu. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, ak by sa podmienky miestnej príslušnosti počas konania zmenili.

13. V zákonom ustanovení je zakotvená zásada, podľa ktorej sa má konanie uskutočňovať na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Znamená to, že zákon trvá na dodržiavaní kritérií stanovených v § 9 pre založenie vecnej príslušnosti a v § 84 - 89b pre založenie miestnej príslušnosti. Rozhodnutie, na ktorý súd podať žalobu, teda neponecháva na voľnú úvahu účastníka. Pre založenie vecnej a miestnej príslušnosti súdu sú však rozhodujúce iba okolnosti, ktoré existujú v čase začatia konania, t.j. v deň doručenia žaloby na súd alebo v deň, keď bolo vydané uznesenie o začatí konania bez návrhu (§ 82 ods. 1). Ak sa konanie začalo na vecne a miestne príslušnom súde, bude sa konanie viesť na tomto súde, teda bude trvať jeho príslušnosť až do skončenia konania (zásada trvania príslušnosti alebo perpetuatio fori). To platí aj vtedy, ak neskôr počas konania dôjde k zmene okolností rozhodujúcich pre určenie príslušnosti (napr. zmena bydliska žalovaného, zmena žaloby, pristúpenie ďalšieho žalovaného do konania, zmena alebo zámena účastníkov). Takáto zmena okolností totiž nemá žiadny vplyv na už raz založenú vecnú ani miestnu príslušnosť, a preto súd nemôže z tohto dôvodu vysloviť svoju vecnú alebo miestnu nepríslušnosť podľa § 104a, resp. § 105. Inštitút vecnej alebo miestnej nepríslušnosti možno totiž aplikovať iba v prípade, ak súd, na ktorý bola podaná žaloba, nebol v deň jej doručenia vecne alebo miestne príslušný. (Števček. M., Ficová, S. a kol.: Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. Vydanie, C. H. Beck, 2012).

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za rozhodujúce dodržanie vyššie uvedenej a popísanej zásady perpetuatio fori, ktorá bola zakotvená nielen v Občianskom súdnom poriadku, ale má svoje vyjadrenie aj v Správnom súdnom poriadku, v § 9 ods. 1 veta druhá. V zmysle dodržania tejto zásady teda najvyšší súd konštatuje, že v prejednávanej veci sa konanie začalo na miestne príslušnom súde - Krajskom súde v Bratislave a jeho miestna príslušnosť trvá až do skončenia veci.

15. Najvyšší súd považoval za nevyhnutné upriamiť pozornosť aj na skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave, predtým, ako postúpil vec Krajskému súdu v Žiline, vykonal v prejednávanej veci procesné úkony (výzva na vyjadrenie v zmysle § 250f ods. 2 OSP, výzva na vyjadrenie k žalobe a zaslanie administratívneho spisu) a uznesením č.k. 6S/229-261/2015-1033 zo dňa 02.12.2015 rozhodol o odklade vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí, čím taktiež nesporne došlo k založeniu miestnej príslušnosti. Za zmienku rozhodne stojí i skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave pristúpil k postúpeniu veci po viac ako roku od začatia konania, pričom medzičasom vykonal aj spomínané procesné úkony. Takýto postup je nielen v rozpore so zásadou hospodárnosti a účelnosti konania, ale taktiež v neprospech strán zúčastnených na konaní.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

17. Senát Najvyššieho súdu SR rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.